

FRANCOFONIE

Cuvantul a fost conceput de catre geograful Onesime RECLUS (1837-1916), care s-a gandit sa clasifice locuitorii terei in functie de limba pe care o vorbeau in cadrul familiei sau a relatiilor lor sociale. Acest lucru l-a determinat sa creeze termenul de FRANCOFONIE ("Francophonie"), desemnand astfel ansamblul populatiilor ce se exprima in limba franceza. Deci, Francofonia cuprindea atat o dimensiune lingvistica cat si geografica, desemnand ansamblul teritoriilor unde se vorbea franceza. La aceasta se adauga simbolul limbii, in calitate de port-drapel al idealurilor Revolutiei franceze, ferment mistic al libertatii, fraternitatii, solidaritatii umane si al schimburilor culturale.

Odata cu ivirea secolului XX si urmare constientizarii de catre anumiti intelectuali cu activitati notabile, Francofonia devine o idee noua si isi forjeaza o dimensiune culturala odata cu crearea, indeosebi dupa 1945, a unui mare numar de asociatii internationale.

Calea institutionalizarii Francofoniei si piatra de hotar al acestui proces ireversibil o constituie, fara indoiala, crearea in 1970, la Niamey in cadrul unei conventii, a Agentiei de Cooperare Culturala si Tehnica ("Agence de Cooperation Culturelle et Technique" - ACCT), unica organizatie interguvernamentala a Francofoniei. Dar consacrarca definitiva a dimensiunii institutionale a Francofoniei va fi marcata de catre Prima Conferinta a Sefilor de Stat si de guvern a tarilor avand in comun folosirea limbii franceze, eveniment petrecut la Versailles, in 1986.

Daca, la inceputurile sale, Francofonia reprezenta o dimensiune culturala, evolutia sa recenta, cea din ultimul deceniu in special, dovedeste ca a devenit un element la plural, modern si solidar, al unitatii in diversitate, novator si original in peisajul politic, economic si cultural international.

Francofonia nu mai este nu mai ansamblul persoanelor de pe mapamond care au in comun limba folosirea limbii franceze, ea fiind in prezent o comunitate internationala, acoperind cele cinci continente, avand un ideal de inter-intelegere si de fraternitate intre popoare sau indivizi care regasesc in aceasta sinteza dintre aspiratia generala catre universalitate si aspiratia individuala catre identitate.

Situatia Francofoniei in Romania

Conform "Raportului asupra starii Francofoniei in lume", publicat in 1990 de catre Ministerul francez al Afacerilor Externe, "un roman din patru ar cunoaste limba franceza si tara ar numara 27% de francofoni".

Pe plan pedagogic, conform lucrarii "Starea Francofoniei in lume" a Inaltului Consiliu al Francofoniei, editata in 1991: "la inceputul anului scolar 1990, care a marcat si introducerea limbii franceze in invatamantul primar, incepand de la varsta de opt ani, optiunile parintilor s-au indreptat mai intai catre limba franceza (38%), apoi engleza (26%) si, in fine, germana (20%). La acea data, 161.000 elevi urmau cursuri in limba franceza, iar Maison parisienne Hatier-Didier edita primul manual corespunzator clasei a II-a curs primar", manual conceput de catre o echipa de profesori romani. In 1993,

Hatier-Didier publica primul manual pentru clasa a III-a curs primar, realizat de catre aceeasi echipa.

In plus, mai multe filiere francofone pe langa institutii de invatamant superior functioneaza la Bucuresti (Universitatea Politehnica, Academia de Stiinte Economice, Universitatea Tehnica de Constructii, Facultatea de Stiinte politice si Facultatea de Chimie din cadrul Universitatii), Craiova (Facultatea de Electrotehnica), Iasi (Universitatea Tehnica "Gheor ghe Asachi") si Timisoara (Institutul Politehnic).

Aceste filiere au stabilit legaturi puternice de cooperare cu Agentia Universitara a Francofoniei (AUPELF-UREF). De mentionat, de asemenea, Scoala Doctorala din Bucuresti ce se afla tot sub patronajul Agentiei Universitare a Francofoniei.

La aceasta se adauga si participarea Bibliotecii Nationale din Romania la programul Bancii Internationale de Date privind tarile francofone, BIEF.

Sa notam, totodata, ca in Romania exista un Institut Francez la Bucuresti, avand drept corespondent un Centru Cultural Roman la Paris, precum si trei Centre Culturale, dupa cum urmeaza: Iasi, Cluj si Timisoara, a caror functionare este urmare a Acordului Guvernamental sem nat la Paris in septembrie 1990, intre Romania si Franta, la care se adauga mai multe Aliante franceze.

Romania si Francofonia institutionala

Momentul cheie, marcand intrarea Romaniei in structurile institutionale ale Francofoniei, l-a constituit cea de-a IV-a Conferinta a Sefilor de Stat si de guvern a tarilor avand in comun folosirea limbii franceze - reuniunea la varf de la Chaillot - care s-a desfasurat in perioada 19-21 noiembrie 1991 la Paris, Conferinta la care Romania a fost invitata oficial cu statut de observator.

La cea de-a VI-a Reuniune la varf de la Cotonou - Benin (2-4 decembrie 1995), Romania a fost aleasa in randul celor 18 membri ai Consiliului Permanent al francofoniei.

Romania a fost prezenta la cea de-a VII-a Reuniune la varf de la Hanoi - Republica Socialista Vietnam (14-16 noiembrie 1997).

Aici se cuvine o precizare: Francofonia este mai degraba o stare de suflet. In perspectiva anului 2000, Francofonia se va consolida cu certitudine, urmare punerii in aplicare a reformei institutionale, odata cu noua Carta a Francofoniei adoptata la Conferinta Ministeriala de la Marakech, din decembrie 1996, confirmata de catre Sefii de State si de guverne la Reuniunea la varf de Hanoi din noiembrie 1997 si cu alegerea Secretarului general al Francofoniei in persoana domnului Boutros Boutros-Ghali.